

Suomen yhteismetsät ry.
Vapaudenkatu 5 B 17
30100 Forssa
puh: 0500-239858, sähköp: pauli.sibakov@pp.surffi.net

Liikenne- ja viestintäministeriö

PL 31

00023 Valtioneuvosto

Forssa 21.3.2017

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YKSITYIS- TIELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Hallituksen esitys yksityistielaiaksi on pääosin hyvä ja yksityisteitä koskevaa lainsäädäntöä selkeyttävä. Pidämme erityisen hyvänä asiana sitä, että lakitekstissä ei enää olisi mainintaa tiekunnan vuosikokouksen pitämisestä kesäkuun loppuun mennessä. Olemme kuitenkin kiinnittäneet erityistä huomiota jäljempänä esittämiimme ongelmakohtiin:

Lakiesitysluonnoksessa ei ole otettu riittävästi kantaa sellaiseen asiaan, että suurelle mahdollisesti tuhansien hehtaarien metsätilalle tulisi olla kulkuoikeuksia useasta paikasta eri suunnista. Ei voida edellyttää sitä, että kaiken tällaisen tilan liikenteen tulisi kulkea samaa reittiä pitkin ja omistajan tulisi järjestää tieverkostonsa sen mukaisesti.

Lakien tuntemus tiekuntien hallinnossa ei aina ole riittävää eikä sitä voida edellyttääkään. On hyvä asia, että esityksessä otetaan kantaa kuntien hoitomaan neuvontatyöhön. 95 §:ssä mainitaan, että kunnat tai maakunnat voisivat halutessaan perustaa yksityistieasioita käsittelevän neuvonta- ja sovitteluelimen. Tällaiselle sovitteluelimelle pitäisi antaa toimivaltaa sellaisten asioiden oikaisemiseen, jotka olisivat merkitykseltään vähäisiä maa- ja metsätalouden asioita käsiteltäviksi.

Lain vastaisen vähimmäistiemaksun määrittäminen on nyt ollut valitettavan yleistä. Myös 30 päivän valitusaika on koettu liian lyhyeksi eivätkä kokouksutkaan ole saavuttaneet kaikkia tieosakkaita.

Lakiesitysluonnoksessa mainitaan maa- ja metsätalouden valitusviranomaisena, jos tiemaksuja on maksuunpantu laittomasti (33 §). Muutoksenhakuprosessista

tehtäisiin siten kustannuksiltaan nykyistä kalliimpi. Toisaalta mainitaan mahdollisuudesta, että maa- ja metsätalouden tuomari voisi yksin ratkaista asioita. Oikeuskäytäntö tulee aikanaan määrittelemään sen, että miten vähäisiin lain vastaisiin toimenpiteisiin yleensä otettaisiin kantaa.

Perusmaksun peruste olisi lakiesityksen 29 §:ssä määritelty siten, että se kattaisi enintään tiekunnan hallintoasioiden hoitamisesta aiheutuvat välittömät kulut ja tiekunnan tulisi se tarvittaessa todentaa. Hallintokulut vaihtelevat vuosittain. Perusmaksuilla katettavat kulut ovat monessa tiekunnassa olleet huomattavan suuria ja niillä on voitu kattaa muitakin kuin hallintokuluja. Esimerkiksi uuden yksikköluettelon laatimisen kustannuksia on katettu perusmaksuista tai yksikkömaksuista. Laissa pitäisi ottaa tähän asiaan kantaa.

Jos todetaan, että tiemaksuja olisi järjestelmällisesti määritetty lain vastaisin perustein, niin tiekunta pitäisi velvoittaa korjaamaan asia ilman, että maa- ja metsätalouden pitäisi tehdä asiasta päätös. Tällaisten asioiden käsittely pitäisi kuulua perustettavan neuvonta- ja sovitteluelimen toimivaltaan. Järjestelmällisesti lain vastaisin perustein määritellyt tiemaksut tulisi voida oikaista 30 päivän valitusajan jälkeenkin. Tällaisen menettelyn määräaika voisi olla yksi vuosi.

21 §:ssä mainittu sopimukseen perustuvaa tietä koskeva sopimus esitetään sitovan vain niitä, jotka ovat sen tehneet tai hyväksyneet tai heidän perillisiä. On hyvin tavallista, että teitä on rakennettu maanomistajien välisten sopimusten perusteella. Tien käyttäjä on saattanut kustannuksellaan siirtää tietä kauemmaksi pihapiiristä sovittuaan tien käytöstä naapurinsa kanssa. Tällaiset sopimukset pitäisivät velvoittaa uusia kiinteistön omistajia kaikenlaisten kiinteistöluovutusten jälkeen.

Sähkö- tai viestintäjohtojen sijoittamisesta tiealueelle ei tulisi saada tehdä pelkästään tiekunnan toimituksen antamalla luvalla kuulematta asian johdosta tien varressa maata omistavaa tahoa. Sähkölinja saattaa aiheuttaa huomattavia ongelmia, jos tien ja rakennuksen välissä olisi suurikokoista puustoa, joka pitäisi kaataa lähivuosina. Tien varren maasto-olosuhteet saattavat aiheuttaa myös sellaisia ongelmia, jotka tulisi voida ottaa huomioon linjojen sijoittelussa.

Lakiesitysluonnoksen 62 §:ssä mainittaisiin, että tiedoksianto tiekunnalle katsotaan päteväksi, jos tieto on annettu henkilölle, joka olisi yksityistierekisterin mukaan tiekunnan toimitsijamiehenä tai hoitokunnan jäsen, vaikka ei enää hoitaisi mainittua tehtävää.

Pienten tiekuntien toimitsijat eivät välttämättä tiedä velvollisuudestaan tehdä 96 §:n mukaista rekisteri-ilmoitusta. Tieto ei aina kulje entisiltä tiekunnan hallintohenkilöiltä uusille. Tällainen maininta pitäisi lakiehdotuksesta poistaa ja tiedoksianto antavilla viranomaisilla tulisi olla velvollisuus varmistaa, että tiedoksianto annetaan tiekunnan nykyiselle toimitsijamiehelle tai hoitokunnan jäsenelle. Kysymykseen saattaisi tulla sellainen asia, jolla olisi merkitystä sellaisten tieosakkaiden asemaan, joiden ei voida katsoa olleen osallisena edellä tarkoitettuun laiminlyöntiin.

Lakiesitysluonnoksen 64 §:ssä mahdollistetaan tiekunnan sääntöjen laatiminen. Asia näyttäisi olevan vapaaehtoinen. 3 momentissa kuitenkin mainitaan tieosakkaan oikeudesta saattaa säännöt tiekunnan kokouksen käsiteltäväksi ja tarkastettavaksi. Lakiesitysluonnoksen 64 §:stä saa sen käsityksen, että säännöt olisi laadittava, jos joku tieosakas niin vaatisi. Lakiesitysluonnoksen perusteluissa mainitaan tieosakkaan oikeudesta saattaa säännöt tiekunnan kokouksen uudelleen käsiteltäväksi ja tarkastettavaksi. Katsomme, että tällaisten sääntöjen laatimisen pitäisi perustua vapaaehtoisuuteen ja asian vapaaehtoisuuden pitäisi selvitä lakitekstistä selvemmin.

Laissa tulisi olla määritelty menettelytapa alueellisissa yksityistietoimituksissa tehtyjen virheiden korjaamiseksi. Alueella ennestään oleva tarpeettomaksi katsottu tie voi myöhemmin osoittautua tarpeelliseksi jollekin sellaiselle maanomistajalle, joka jostakin syystä ei ole ollut kykenevä ottamaan asiaan toimituksessa kantaa. Lisäksi on todettu, että mm. valtiolta viime vuosikymmenen alkuvuosina ostettujen tilojen kauppakirjoissa sovittuja kulkuoikeuksia ei ole ollut maanmittauslaitoksen tiedossa.

Kunnioitavasti: Suomen yhteismetsät ry.

Pauli Sibakov, sihteeri